hold pottery, but also including metal and glass artefacts and fragments of them.

Trench 7 was excavated between test pits 3 and 4. The removal of the surface and the base layers revealed grey soil in the trench. The excavation of this layer revealed a relatively small quantity 17th–19th-century finds as well as burials. The burials were discovered at a depth of 60–70 cm from the surface of the sidewalk's pavers. Burial 2 had been badly disturbed by some previous digging. Burial 3 was double, i.e. containing two individuals. Burial 4 contained one individual. It is thought that these, like burial 1 discovered in the spring in test pit 3, held members of the 1655–1661 Muscovite garrison in Vilnius Upper Castle. This was also confirmed by the 17th-century Moscow state coins found beside the individuals.

A total of 208.9 m^2 were excavated during the 2020 archaeological investigation. Sterile soil was not reached at any of the excavation sites. The earliest excavated cultural layer horizons dated to the 16th century.

Povilas Zaremba, Linas Girlevičius

Oskierkų rūmų liekanos Klaipėdos gatvėje 9

2020 m. lapkričio – 2021 m. vasario mėnesiais TO tęsė 2018 m. pradėtus (*ATL 2018 metais*, 2019, p. 377–388; *ATL 2019 metais*, 2020, p. 324–325) detaliuosius tyrimus Oskierkų rūmų pastatų komplekso (UK 42854) teritorijoje, sklype Klaipėdos g. 9 Vilniuje. 2020–2021 m. archeologiniai tyrimai vykdyti jau dukart tyrinėtoje Oskierkų rūmų vietoje. Tyrimai vyko įgyvendinant rūmų sienos fragmentų, rūsio tvoros fragmentų ir rūmų vietos tvarkybos darbų projektą. 2018 m. vykusių archeologinių tyrimų metu atkasant 1989 m. tyrinėtas autentiškas rūmų liekanas nustatyta, kad kultūrinis sluoksnis ne visur yra ištirtas, gana daug netirtų į įžemį įgilintų objektų, kurie iki galo neištirti ir 2018 m., siekiant nesukelti grėsmės saugomiems mūrams. Taip pat palikti netirto grunto „laiptai" prie išlikusios rūmų pirmojo aukšto gatvės fasado sienos ir mūrinės tvoros atkarpos, netirtos ar ne iki galo ištirtos rūmų pagrindinės ir R dalių rūsių patalpos. Tvarkybos darbų metu numatyta atkurti atkastus arkinės konstrukcijos pamatus, sutvirtinti restauruojamus juostinius ir stulpinius pamatus, po jais įrengti gelžbetoninius pagrindus. Detaliųjų tyrimų metu siekta visiškai ištirti archeologinį sluoksnį tiek jau anksčiau tyrinėtose, tiek iki tol netirtose vietose. Tyrimų metu norėta papildyti duomenis apie rūmų raidą, vietovės archeologinę situaciją, apgyvendinimą.

Archeologinių tyrimų metu rūmų pagrindinės dalies rūsyje, kur tirtas 99 m^2 plotas, archeologijos vertybių nerasta. Archeologinis sluoksnis, archeologinės struktūros čia tikriausiai sunaikintos XX a., tarpukariu, įrengiant čia slėptuvę. Po betoninėmis grindimis atkastas permaišytas pilkos spalvos grunto sluoksnelis, po juo – žvyro, stambaus žvyro įžemis. 80 m^2 plote detalieji tyrimai atlikti 2018 m. prie mūrinių konstrukcijų nenukastų laiptų, įgilintų objektų vietose, vidurinėje ir V rūmų vietos dalyse. Tirtuose įgilintuose objektuose (1 pav.), kultūrinio sluoksnio likučiuose aptikta gana daug XV(?)–XVIII a. datuojamų radinių, paimta mėginių laboratoriniams tyrimams. Prie rūmų Š fasado liekanų ištirtas 7 m^2 plotas. Nustatyta, kad kultūrinis sluoksnis čia yra iki 1,5 m storio, datuojamas XV(?)–XX a. Rūmų R rūsio liekanose, tirtose 1989 ir 2018 m., archeologiniai tyrimai atlikti 86 m^2 plote. Čia yra buvusi didelė, apie 112 m^2 dydžio, rūsio patalpa. Ji ir rūmų dalis virš jos, anot architektūros tyrėjų, statyta

1 pav. Įgilinto objekto tyrimas rūmų liekanų V dalyje iš V. D. Jovaišo nuotr.

Fig. 1. The investigation of a sunken object in the W part of the palace's remains, as seen from the W.

2 pav. XVIII a. datuojamų plytų grindų fragmentas rūmų R rūsio P dalyje. D. Jovaišo nuotr.

Fig. 2. An 18th-century brick floor fragment in the S part of the palace's E cellar.

laikotarpiu tarp 1589 ir 1684 m., kaip ir 1989 ir 2018 m. jame atrasta krosnis, archeologų datuojama XVI a. pabaiga – XVII a. I puse. Vėliau didelės patalpos erdvė suskaidyta arkiniais pamatais, P dalyje – rūsio sienomis, suformuotos mažesnės patalpos. R rūsio P dalyje atkastos XVIII a. pabaigoje plytomis grįstos pusrūsio grindys (2 pav.), žinotos jau iš ankstesnių tyrimų. Giliau čia nebus gilinamasi. Su anksčiau paminėta krosnimi, kuri, architektūros tyrėjų nuomone, galėjusi būti gamybinė, siejami ir kultūriniame sluoksnyje aptiktų retų Vilniaus medžiagai koklių, datuojamų XVI a. pabaiga – XVII a. I puse, kolekcija. Dalis sieninių koklių išliko pilnai. Prie krosnies liekanų (išliko tik iš plytų mūryto pagrindo liekanų) aptikta aslos iš plytgalių ir plūkto molio liekanų. Kitose šio R rūsio patalpose įžemį pavyko pasiekti tik iš dalies. Užbaigti detaliųjų archeologinių tyrimų nebuvo galima dėl storo kultūrinio sluoksnio, potencialaus pavojaus mūrinėms konstrukcijoms – arkiniams pamatams ir kitoms R rūsyje po XVII a. vidurio pastatytoms mūrinėms konstrukcijoms.

Tirtame kultūriniame sluoksnyje aptikta XVI–XIX a. datuojamų radinių. 2020–2021 m. archeologiniai tyrimai atlikti 265 m^2 plote, tirtas 1–4 m storio XV–XX a. datuojamas kultūrinis sluoksnis, kuris įgilintų objektų vietose yra gerokai storesnis.

The Remains of the Oskierko Palace at Klaipėdos St. 9

The archaeological investigation, begun in 2018, continued in 2020–2021 at the site of the remains of the palace of the Oskieko GDL magnate family at Klaipėdos St. 9 in the W part of Vilnius Old Town. In 1989 and 2018, investigations occurred here in the central part of the site of the palace, which was built in the 15th–16th centuries, and at the site of cellar,

which had survived well, but in which nothing archaeologically valuable was discovered. An air raid shelter had been built there during the 20th-century interwar period. In the W part of the palace, where no cellar had existed, 16th–19th-century objects dug into the sand and gravel sterile soil were excavated (Fig. 1). The excavated sunken objects and the remnants of the cultural layer contained a fairly large quantity of (15th?)16th–18th-century finds. Samples were also taken for laboratory tests. That the E cellar of the Oskierko palace had the remains of a massive late 16th – first half of the 17th-century stove was known from the earlier investigation results. In 2020–2021, an amorphous clay and brickbat packed earth floor was discovered to the N of this stove and below that level, gravel sterile soil. The investigation in the vicinity of stove revealed well preserved stove tiles decorated with relief designs. A fragment of an 18th-century brick floor was discovered in the S part of the E cellar (Fig. 2); part of such a floor was also discovered in previously investigated nearby rooms.

1 pav. Situacijos planas: 1 – NKVR ribos; 2 – 1983 m. tyrimai (R. Sprainaitis); 3 – 1995 m. tyrimai (S. Sarcevičius); 4 – 2010 m. tyrimai (M. Vitkūnas); 5 – 2015 m. tyrimai (P. Vutkin); 6 – 2020 m. detaliųjų tyrimų vieta. G. Jonučio brėž.

Fig. 1. Situation plan: 1 – NKVR boundary; 2 – 1983 investigation (R. Sprainaitis); 3 – 1995 investigation (S. Sarcevičius); 4 – 2010 investigation (M. Vitkūnas); 5 – 2015 investigation (P. Vutkin); 6 – 2020 excavation site.

Povilas Zaremba,
Linas Girlevičius

Tilto gatvė 27

TO atliko detaliuosius tyrimus Vilniaus senamiestyje, Tilto g. 27. Tyrimai atlikti ne tokį adresą turinčiame sklype, kuriame stovi į NKVR įtrauktas namas (UK 27040), bet Tilto gatvėje, trinkelėmis grįstoje jos dalyje, skirtoje automobilių stovėjimui. Tirtoje vietoje suprojektuota požeminė atliekų konteinerių aikštelė (1 pav.). Neabejota, kad šioje vietoje bus aptikta archeologijos vertybių, todėl iškart atlikti detalieji tyrimai – ištirta perkasa vietoje, kur bus kasama duobė konteinerinei aikštelei.

Tiriamoji vieta yra Senamiesčio ŠV pakraštyje, buvusiame už XVI a. I ketvirtyje miesto gynybine siena apjuostosios Vilniaus dalies – istoriniame Puškarnios priemiestyje. Ši vietovė nuo seno priklausė Radviloms. Jų valdoma Lukiškių dalis (Š su Vingiu) vadinta Didžiosiomis Lukiškėmis. Pagal istorikę B. Vitkauskienę, teritorija aplink Šv. Jurgio bažnyčią iki pat Vilniaus gynybinės sienos Totorių ir Vilniaus vartų bei Vilniaus gatvės – taigi, buvusių Lukiškių R dalis – jau XVI a. I pusėje buvo vadinama Puškarnia, nes čia, kaip manoma, nuo seno buvo liejamos patrankos ir gyveno kalviai, liejikai bei kiti su karo technika susiję meistrai. 1547 m. Žygimantas Augustas patrankų liejyklą rekonstravo ir išplėtė. Ji buvo į PR nuo Šv. Jurgio bažnyčios. Šiuo metu liejyklos tikroji buvimo vieta dar tiksliai nenustatyta. Tikslesnį vaizdą apie teritorijos užsta-